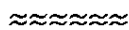

בלשון "יש אומרים" וכן בבאר מים חיים אות ד' האריך לבאר שזהו שיטת הרמב"ם, ויתכן שתוסי' פליגי ע"ז (ונראה לבאר שאף דתוסי' ס"ל להתיר במילתא דאיכא למישמע דלית בה משום לישנא בישא מ"מ ס"ל דאין להתיר במקרה של הרמב"ם דאף דהוי מילתא דעבידה לגלויי מ"מ אין להתיר לשון הרע ממש מטעם זה ורק יש להתיר אם זה מילתא דאיכא למישמע דלית בה משום לישנא בישא. כן נראה לבאר סברת תוסי', ופשוט).

וא"כ נראה מבוי מד' החפץ חיים דבהדין הראשון כו"ע מודו וליכא פליגי משום דבעל כרחך זהו הדין ד"באפי מרה" וא"כ יש לדמות מקרה של "בפני שלשה" למקרה של "בפניו" לכו"ע גם אליבא דהרמב"ם, ורק בדין השני פליגי תוסי' והרמב"ם וכנ"ל, וכסברתינו בביאור הכרעת אדמוה"ז נ"ע.

הטעם שדורשין ברגל באגדה

הרב שמואל לאופר
חבר הכולל דנחה"ח

בשו"ע אדה"ז ס"י תכט סעי' ג' איתא: משרע"ה תיקן להם לישראל, שיהיה כל חכם העיר דורש לבני עירו בכל רגל בענינו של יום — נס הנעשה בו ביום כגון בפסח — ביציאת מצרים, ובעצרת — במתן תורה, ובחג — בהיקף ענני כבוד, וג"כ ידרוש לעם בכל רגל הלכות הצריכות לבו ביום, שיודיע להם האסור והמותר בו ביום הלי' פסח בפסח והלי' עצרת בעצרת והלי' חג בחג אעפ"י שדרש להם הלי' הרגל לי' יום לפניו, ועכשיו אין נוהגין לדרוש הלכות בחג עצמו (לפי שהכל כתוב בספר) אלא דורשין באגדה מענינו של יום כמו שיתי' בסימן תקכט עכ"ל.

והערני חכם אי שלכאורה צע"ק שהרי מאותו הטעם שאין נוהגין לדרוש הלכות בחג עצמו לפי שהכל כתוב בספר לא ידרשו גם באגדה שהרי בזמנינו גם האגדה כתובה בספר ע"כ תוכן שאלתו.

והשבתי לו שראיתי בספר "תורת רפאל" לאחד מירושתי"ן שעמד בזה. ונשאר שם בצ"ע.

ולכאורה י"ל הביאור בזה עפמ"ש רבינו הזקן (בעצמו) בהקדמתו לתניא קדישא וז"ל הנה מודעת זאת כי מרגלא בפומי דאינשי בכל אני"ש לאמר, כי אינה דומה שמיעת דברי מוסר לראיה וקריאה בספרים, שהקורא קורא לפי דרכו ודעתו, ולפי השגת ותפיסת שכלו באשר הוא שם, ואם שכלו ודעתו מבולבלים ובחשיכה יתהלכו בעבודת ה' בקושי יכול לראות את האור כי טוב הגנוז בספרים, אף כי מתוק האור לעינים ומרפא לנפש, עיי"ש באריכות.

הרי שבאגדה אין מספיק הכתוב בספרים וצריך החכם לדרוש משא"כ בחלכות.

■ ■ ■

ש ו נ ו ת

ח"י אלול

הרב טובי' בלוי
מח"ס כללי רש"י
ירושלים עיה"ק

ידועה הדגשת רבוה"ק על זה שביום ח"י אלול שנת קה"ת, יום לידת כ"ק אדמו"ר הזקן, התחיל הבעש"ט לומר פרק מ"ח בתחלים - "גדול ה' ומהולל מאד בעיר אלוקינו", על פי המנהג הידוע, שאז מלאו לו מ"ז שנים (ספר השיחות תש"ד, עמ' 162, הובא בספר התולדות אדמו"ר הזקן - הוצאה מורחבת - עמ' 57 ונתבאר באריכות בליקוטי שיחות חלק ט', עמוד 156, הובא בספר התולדות הנ"ל עמ' 252).

בפשטות הענין הוא שפסוק זה (ודרשת חז"ל עליו: אימתי הוא גדול וכו'), המבטא את תוקף גילוי האלקות בעולם, שיך לירידת נשמת אדמו"ר הזקן לעלמא הדין, ענין החסידות בכלל וחסידות חב"ד בפרט (ועיין היטב בביאור הנ"ל בלקו"ש).

ולהעיר שביום י"ב תמוז תרפ"ז, הוא יום הגאולה של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ, שלא אותו בלבד גאל הקב"ה כי אם וכו',